

Lòng M

Tác Giả: H Dz nh

Thứ Ba, 09 Tháng 11 Năm 2010 12:13

Quê m tôi Trung B. Nhà ng i - tôi không làm th đâu - bên kia m t dòng sông nh, êm kín v i hai b lau xanh.

Chính n i này, lúc ng i m i m i lăm tu i, thì m t tình duyên đ p đ gây nên s g p g gi a hai ng i xa l .

M tôi th ng thu t l i cho tôi nghe cu c nhân duyên ngày tr c, thu t l i b ng m t gi ng r t th , hình nh cho s k t hôn v i ba tôi là m t đi u không đáng nói. Tôi l t lòng m tôi đã ngót b n m i tu i, th nghĩa là tôi bi t tò mò h i đ n chuy n tâm tình c a ng i, thì ng i đã già.

Câu h i luôn luôn c a tôi là:

- H m , m l y ba có xe ô tô đi đ a dâu không m ?

Lòng M

Tác Giả: H Dz nh

Thứ Ba, 09 Tháng 11 Năm 2010 12:13

M tôi c i, m t cái c i chua chát c c đi m:

- Có con . M l y ba con có nh ng ba m i chi c ô tô kia!

Tuy nh , tôi hi u ngay đó là m t l i than kín. Th c ra, m tôi l y ch ng trong m t hoàn c nh túng thi u h t s c. Ba tôi h i y còn nghèo, nh ph n nhi u nh ng ng i b n cùng n c m i sang đây.

Ngày còn nh , tôi yêu m tôi m t cách b n r n. Ng i chịu tôi, có l vì ng i đoán th y i tôi m t s ph n thi u êm vui. Tôi đòi gì là ng i cho. Tôi mu n gì là ng i chịu ý. S nâng niu y rõ r t đ n n i ba tôi th ng ph i kêu:

- C chịu nó nh th , thì ch a bi t nó h ngày nào.

Câu nói gh l nh làm tôi t i nh c, nhi u l n òa lên khóc. M tôi s tôi b ðòn, v y gi u tôi ra m t n i, ôm l y tôi mà vu t ve. C th , m i l n s kh c kh c a ng i cha làm tôi đau đ n, thì m t bàn tay âu y m l i xoa đ u lòng tôi ngay. Tâm tình c a tr con r t đ n s mà cũng r t ph c t p. Tôi làm nũng m tôi luôn đ th y cái thú làm lành c a ng i sau nh ng c n th nh n . Tôi ch y nh y cùng nhà, la hét c t đ m i ng i bi t tôi có quy n la hét, hay mu n làm gì thì làm.

Năm lên tám, tôi c p sách vào h c t i m t tr ng huy n. Nhà tr ng g n ngay ch . M tôi, m i l n đ n hàng v , đ u đ ng l i tr c c ng tr ng đ a bánh cho tôi vào nh ng gi ngh .

Có m t l n m tôi vô ý g i to lên, gi a khi tôi đang ng i trong l p h c.

- Con i, ra l y bánh, mau!

Tôi gi t mình nhìn ra thì th y cái bánh giò đ t trên tay m tôi, đ a qua hàng rào. Đ i n ng vàng v t c a bu i chi u hè, tôi nh n th y m tôi vui m ng m t cách đáng th ng. M t tay ng i gi chi c nón, còn tay kia thì run run. Ng i lách mình, cho kh i b gai ð hàng rào v ng. Qu n áo ng i ti u t y nhu m ánh n ng x chi u:

- Mau ra l y bánh cho m v , con!

Tôi đ a m t nhìn th y giáo r i l i nhìn m tôi. Sau cùng tôi đánh b o nên xin phép:

- Th a th y, th y cho con ra đ m con h i.

Th y giáo tôi đã m i xem quy n sách, g t:

- Không đi đâu c , ng i đ y!

Lòng M

Tác Giả: H Dz nh

Thứ Ba, 09 Tháng 11 Năm 2010 12:13

Nói xong, th y bình tĩnh l m nh m: "C'est parfait! parfait!" Tôi v ch , đ a tay ra hi u cho m tôi ném bánh xu ng đ t, vì tôi không ra đ c, m tôi không hi u l i g i to thêm.

L n này, th y giáo ngo nh m t lên, nhìn ra ngoài r i h i m tôi:

- Bà kia mu n gì?

Tôi đ ng ngay d y th a:

- Th a th y... M con...

- Xin cho ngh à!

Tôi cu ng lên, run run đáp:

- Th a th y, không , m con... m con đ a bánh!

Th y giáo tôi bu ng dài m t ti ng "ôi chao" nh h i gió và b o tôi:

- Cút ra ăn đi, r i vào ngay, nghe không?

Tôi sung s ng, suýt nh y qua c a s . Ra đ n n i, m tôi h i:

- Sao lâu th ?

Tôi ph ng ph u:

- M g i to làm th y giáo g t. T rày có th y con ra ch i m h ng đ a, còn không thì m đ em v c t vào ngăn kéo khóa l i k cho con.

M tôi m m c i nhìn tôi - Ôi! cái m m c i c a m t ng i m - đ n m y câu r i quay đi.

Chi c bánh hôm y, tôi ăn m t cách ngon lành và h i v i. Lúc tôi v a ném m lá xu ng đ t, thì ti ng tr ng b t đ u báo gi ra ch i.

- Mà ăn cái gì đ y? A, th ng này x , nó ăn mau l m anh em .

Lòng M

Tác Giả: H Dz nh

Thứ Ba, 09 Tháng 11 Năm 2010 12:13

Câu nói sau cùng làm tôi v t c i, s c ra ngoài mi ng bánh ng m trong mi ng.

Thu th u c a tôi ph n l n là nh ng ngày bu n bã, cái bu n bã không đâu, đ n bây gi còn theo dõi tôi mãi.

Th nh tho ng tôi m i vui, nh ng cái vui, ác h i! l i đ n đ p gi ng nh giông t , b r t l i m t n i tr ng r ng thi u não trong lòng tôi sau khi tan đi .

Tôi vui đ y mà bu n ngay đ . Tôi l u luy n m t cái gì xa quá, h huy n quá, nh ng không ph i là thú vui tìm ki m trong gia đình hay trong đ i s ng.

B n bè tôi l i r t hi m. Vài ba g ng m t ph ng ph t l ng trong quá kh thi u t i vui, và tình c m x a cũ l o đ o theo tôi trên đ ng đ i. Có th thoi, và th ng th ng tôi ch s ng b ng m ng. Tôi không b ng lòng ai c , hình nh tôi cũng không b ng lòng c tôi. Tôi ph i ki m c luôn luôn cho lòng mình th c m c, trong th tin t ng quái g là m i ng i không ai yêu tôi. Đó th c là m t c c hình cho k nào, nh tôi, ch u nh h ng s kh ng ho ng tinh th n do chính mình gây ra, do chính mình ham thích.

xa, nhi u l n tôi b t ch t đ c hình nh m tôi, gi a lúc thâm tâm s p bày ra m t c nh gi t chóc ghê g m c a ý nghĩ, s r ào r i c a máu, và n c m t a xu ng t m t v t th ng không tên.

Cách m y năm đây, có l n tôi đã chép đ n th c a Baudelaire dán b àn vi t, ngay tr c m t:

*Il me semble parfois que mon sang coule à flots
Ainsi qu'une fontaine aux rythmiques sanglots.
Je l'entends bien qui coule avec un long murmure;
Mais je me tâte en vain pour trouver la blessure.*

*Đôi lúc hình nh máu x i ngu n
T a nh lòng n c ti ng vang th ng.
Ta nghe máu ch y s u r i r i;
Kh n n i không tìm th y v t th ng.*

Đ u b ng ti u h c xong, tôi lên t nh h c. Tr c khi thi vào ban thành chung và còn nh ng ba tháng ngh hê thênh thang tr c m t, tôi theo chúng b n đ n h c t v i m t th y giáo tú tài.

Lòng M

Tác Giả: H Dz nh

Thứ Ba, 09 Tháng 11 Năm 2010 12:13

Tôi tr về nhà ng i chú, m i tháng ch ph i đem g o nhà quê ra thay ti n. Tôi không h i ý ki n m tôi, vì tôi cho vi c h c lúc y r t c n. H c đ c ba ngày thì th y giáo tôi l phép nh c v i h c trò b ng ti ng Pháp:

- Tôi mong r ng các anh tr ti n h c trong vài hôm s p t i đây, và tôi xin c m n tr c.

H c trò ai n y nh n nháo lên. Có vài ng i trong b n móc ngay ti n túi mang lên tr . Các anh khác xin kh t đ n mai.

Riêng tôi, tôi bu n l m. Ch mãi đ n lúc y, t i nghi p, tôi m i nh đ n m tôi, tôi m i nh đ n cái v n li ng ít i c a ng i. B n đ ng! Tính theo giá ti n Trung B vào th i bình là hai m i quan! Tôi làm m t cái tính nh m và rùng mình bi t r ng đó là m t s ti n c t c .

Đi u c n thi t là tôi ph i m n đâu l y m y đ ng hào v nhà quê trình bày m i s v i m tôi. Cái tráp ti n c a chú tôi đóng l i v i con cháu r t ch c. H u bao c a các b n cũng không th m đ c vì m t c đ ng nhân t nào. Tôi đành xin ngh m t hôm, cu c b v nhà l y ti n tr cái “n h c”.

Th y tôi v b t th n, m tôi ng ng tay xay lúa, h i tôi:

- Sao con l i v ? Con không ngoài t nh mà h c à?

Tôi b m môi l i đ nén ti ng khóc. Tôi không đ can đ m nói cái s ti n h c quá l n kia n a.

M tôi thì l i ng r ng tôi b h t h i nên h i n ng:

- Hay là b n nó làm gì con?

Tôi l c đ u, khóc:

- Th y giáo... th y giáo đòi ti n h c!

M tôi c i đi m nhiên:

- T ng gì ch đòi ti n h c thì đ m đ a. M y hào?

Tôi gi t mình nhìn m :

- Hàng đ ng kia!

Lòng M

Tác Giả: H Dz nh

Thứ Ba, 09 Tháng 11 Năm 2010 12:13

- Ồ thì bao nhiêu?

- B n đ ng!

Tôi th y m tôi l ng ng i đi, không nói đ c n a. Nh ng có l c m đ ng vì t m lòng th ng m c a tôi, ng i g ng o:

- Con c lên nhà n m ngh , r i đ m đ a cho.

M tôi nói đ i. M đ i tôi lên nhà, đ m tôi khóc.

Lúc tôi ch y xu ng b p l c c m ăn thì th y đôi m t m tôi đ ng u, v t áo t đ m.

Tôi ng vào lòng ng i, r i m u máu:

- Con không đi h c n a m .

M tôi xoa đ u tôi, c i nh th dài:

- D i nào! Con h c đang gi i th kia mà. Đ m đ a ti n cho. Đ ng s

Sáng mai th y tôi s a so n ra t nh, ng i b n kho n:

- Con c ra kh t v i th y giáo vài hôm n a, r i m mang ti n ra tr sau.

Tôi hi u ngay là m tôi còn ph i ch y ti n nên ngoan ngo n ra h c l i C l p đã tr ti n h t, tr tôi. Tuy ng i c cu i l p áp l ng vào t ng, tôi v n t ng nghe sau mình nh ng ti ng c i ch gi . Tôi đ m ng ng, cái ng ng c a ng i h c trò không thu c bài, nghê ngang đ ng tr c m i con m t, tay x p vòng tròn, v e m i c áo c a mình.

- Th nào...? Th y giáo h i tôi.

- Th a th y, th y cho con kh t đ n hai hôm n .

- N u hai hôm n a ch a có ti n h c thì anh nghĩ sao? Tôi đ p r t ch c ch n:

- Th a th y có , th nào cũng có, m con đã b o đ ng ngày kia đ a ti n ra .

Lòng M

Tác Giả: H Dz nh

Thứ Ba, 09 Tháng 11 Năm 2010 12:13

Tôi v a h c, v a s . Ngày tháng ch y mau thêm. Hai t l ch r i chóng quá. Nh ng may, m tôi ra đ ng đ i tôi ngoài c a nhà h c, vì n i h c chính là m t cái nhà th t. M tôi c p cái thúng trong đ ng m i quan ti n. Tôi ái ng i b o m :

- Tr ti n h c b ng ti n, th y giáo không nh n đầu m .

Tôi ch a k p c n, thì m tôi đã c p thúng đ n tr c m t th y giáo, và đ t trên bàn m i quan ti n, và hai t gi y b c l y nút bu c ru t t ng ra, làm tôi đ c m t.

M tôi k l nh khi k l v i m t ng i b n thân:

- Cháu nó b o th y không tiêu ti n k m nên ngăn tôi không cho đem vào. Th y tính, cháu nó còn nh , tâm tính nh con gái, hay s v s v n...

Th y giáo sai ng i c t ti n đi, và ch ng nh đ ng lòng tr c c nh ngheò túng c a chúng tôi, th y c m l y tay tôi, thành th c:

- Em ch u khó mà h c đi . Em h c khá đ . Tháng sau th y b t ti n h c cho.

Ra ngoài, tôi vui v h i m tôi:

- Sao m có nhi u ti n th , m ?

M tôi c i, n a bu n n a vui:

- M ch có m i quan thôi. Hai đ ng b c y là c a thím con. M th y r i đ u gi ng thím n m nên m n t m!

Tôi r ng r i c mình m . Tôi th y t t c cái thành ph quê h ng c a tôi quay đ o tr c m t, nhà ch t lên cây, cây ch t lên nhà.

Tôi h i m :

- Sao m l i l y nh th , thím y nói cho.

M tôi c i g n nh khác:

- Ng i ta giàu, mình m n t m r i tr sau cũng không sao. Mà thím y có nói thì nói m , vi c gì đ n con mà con khác.

Lòng M

Tác Giả: H Dz nh

Thứ Ba, 09 Tháng 11 Năm 2010 12:13

V a đ t chân vào nhà, tôi nghe ti ng thím tôi réo:

- Tôi có ba đ ng b c đ đ u gi ng, đ a nào l y m t hai r i ?

Tôi toan c t ti ng, thì m tôi v i b u tay tôi, nói kh :

- M c nó!

Nh ng tôi không ngh Tôi b o thím:

- Cháu l y đ y, thím . Cháu trót đánh m t r .

Thím tôi l m tôi, nghi n rằng l i:

- Cháu gi i nh ? Đ ăn c p.

Tôi ch a k p nói thêm đ c gì, thì m tôi đã đ ng lên:

- Tôi m n c a thím đ y, đ vài hôm n a tôi mang ra tr l i.

Thím tôi bữu môi, thông th o:

- , bà m n th thì ai ch m n đ c!

Câu chuy n trên đây theo dõi tôi nh m t ám nh c c nh c. M i l n nh đ n m tôi, hay xét mình ph m t i, tôi th ng đem nó ra đ t hình ph t.

Nhi u năm đã r i theo nhi u năm, và bây gi , trong nh ng đêm Hà N i, cái thành ph hoa l ch quen tiêu b c v i hào, tôi v n r n r n nghe th y âm thanh c a m i quan ti n kêu lanh l nh...

tháng m i, 1937